

SLOVENSKI NAROD.

izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznika, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravištvo naj se blagovljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34

„Narodna Tiskarna“ telefon št. 85.

Skupni proračun.

Avstrijski delegaciji je bil včeraj predložen skupni proračun za leto 1902. Javno mnenje je z veliko napetostjo pričakovalo ta proračun, saj se je bilo že pred več meseci raznesla vest, da prinese ta proračun davkoplačevalcem „veselo iznenađenje“, zahtevo vojne uprave, da se napravijo novi topovi, kar bi veljalo okroglih 3000 milijonov kron.

To „veselo iznenađenje“ je izostalo. Proračun izkazuje le majhno zvišanje potrebščin, namreč le 780 000 K, ali to je le bolj fiktivno. Redna potrebščina vojne uprave se je zvišala za 47 milijonov kron, proračun se je torej zopet trajno obremenil, a to obremenjenje se je prikrilo s tem, da so se izredne potrebščine vojne uprave za letos znižale za okroglih pet milijonov kron.

Skupna potrebščina znaša 364 006 643 kron in je v primeri s potrebščino, ki je bila dovoljena za letošnje leto večja za 1.152.232 kron. Dohodki znašajo 6.191.677 kron tako da znaša netto potrebščina 357.814.966 K.

V pokritje te nete potrebščine so kakor znano, določeni najprej dohodki iz carin. Kosmati dohodek iz carin je preračunjen na 115 669 870 kron, to je za 14 497 950 K manj, nego je bilo proračunjeno za letošnje leto. Od kod ta znatni odpadek pri carinah, to se pojasni šele tekom zasedanja delegacij. Po odbitku režije in pavšala, ki ga dobi Bosna, ostanke iz carin čistega prebitka 110.441.299 kron. Ako se ta dohodek iz carin odbije od čiste potrebščine skupnega proračuna preostane svota 247 273 667 K, katero morata pokriti obe državni polovici, to se pravi, katero morajo plačati davkoplačevalci.

Koliko plačila pride od te svote na našo državno polovico in koliko na Ogrsko to doslej zakonito veljavno še ni določeno. Po kvoti, ki je bila za letošnje leto a samo do 30. junija, potem cesarske narredbe določena, pride 65,6%, na našo dr-

žavno polovico in 34,4%, na ogrsko državno polovico. Bržčas bo kvota tudi za prihodnje leto ista, kakor za letošnje leto in bo torej 65,6 odstotni prispevek cislitvanskih davkoplačevalcev znašal 162.211.152 K, 34,4 odstotni prispevek ogrskih davkoplačevalcev pa 85.062.141 K, tako da bo morala naša državna polovica plačati 77.149.011 K več, kakor ogrska.

Prispevek iz davkov bo torej prihodnje leto znatno večji, kakor je bil letošnje leto. Naša državna polovica bo morala plačati 10.022.133 K več kakor letos, ogrska državna polovica pa 5.255.704 K.

Ogromne potrebščine skupnega proračuna se porabijo največ za vojaštvo kajti na ministrstvo zunanjih del pride pri meroma prav neznaten del. Vsa redna in izredna potrebščina ministrstva zunanjih del znaša namreč skupaj 11.075.452 K.

Vsi ostali milijoni gredo za armado na kopnem in na morju.

Za armado na kopnem se zahteva 301.423.536 K, za vojno mornarico pa 46.910.820 K. To so ogromne svote in ni čuda da ljudstvo obubožava in že beži iz domovine na vse strani na svetu, saj tacih ogromnih bremen za militarizem ne more zmagovati, zlasti ko nima skoro prav nikakega zaslužka.

V pero nam silijo trpke besede, ali zadušiti jih hočemo. Pač pa svetujemo svojim čitateljem naj premišljajo, je-li umetno, da država, ki absolutno nima nobenega poklica za ekspanzivno politiko, na drugi strani pa se jej ni ničesar bati, ako se omeji na ohranitev tega, kar ima, žrtvuje nenasitnemu molohu militarizma tako kolocalne svote, v tem ko prebivalstvo hira in so najširši krogi na potu v goli pavperizem, ako mu niso že zapadli.

V Ljubljani, 21. maja.

Državni zbor.

V včerajšnji seji poslanske zbornice je finančni minister predložil zakonski načrt, ki obeta novo znatno breme. Finančni minister je iztaknil nov davek, in sicer davek

na železniške vožnje listke. Ta novi davek bo znašal pri vožnjah listkih na normalnih železnicah 12 odstotkov, na lokalnih železnicah 6 odstotkov in na malih železnicah 3 odstotke. Finančni minister pravi v svojem poročilu, da bo to obremenjenje mnogo lažje, kakor v drugih državah navadno. V Italiji pobira država od vožnjah listkov 13%, v Rusiji 15%, in na Španskem 20%. Vožne cene se bodo sicer zvišale, in sicer dosti znatno, toda finančni minister nas tolaži, da bodo cene tudi po tem zvišanju še vedno nižje, kakor so na pruskih državnih železnicah. Oproščeni bodo tega davka cesarski dvor, osebe, ki se vozijo po vojaškem tarifu in tisti delavci, ki plačajo znižano vozničino. Minister je ta novi davek opravičeval s tem, da se je sklenilo odpraviti erarične mitnice, in da je bila sklenjena prememba pristojbinskega zakona. Ta odpadek, ki znaša blizu 2 milijona kron, hoče pokriti s tem novim davkom, vrh tega pa misli, da bo z dohodki iz tega davka mogoče tudi kaj storiti za državne dijurniste in tudi za razne socialno politične namene. — V tej seji se je tudi začelo drugo branje investicijske predloge. Debata bo trajala več dni, vendar se dela na to, da bi se ta predloga še v tekočem tednu rešila. — V tej seji je bil stavljen dodatno k zakonu o tistih lokalnih železnicah, katerih zgradba naj se letos zagotovi, predlog, naj se proga Celje-Velenje zveže s kamniško železnico in z Gornjim gradom.

Delegaciji.

Včeraj sta imeli avstrijska in ogrska delegacija svoji prvi seji, v katerih sta se tako konstituirali, kakor je bilo že vnaprej naznanjeno. Živahnejših razprav v letošnjem zasedanju ni pričakovati, Goluchowski dobi povsem zanesljivo obligatno svojo zaupnico, četudi se njegova politika ne bo vseskozi hvalila. Letos so v delegaciji zastopani prvič tudi nemški radikali. Ti bodo morda poskusili, obrniti pozornost nase, saj je delegacija jedini kraj, od koder jih more slišati vsa Evropa. Začeli so že boj v prvi seji. Podali so namreč interpe-

lacijo, v kateri trde, da je Avstrija kršila glede vojne v Južni Afriki zavzeto nevtralnost, in pa interpelacijo, s katero zahtevajo, naj Avstrija posreduje mej Angleži in Buri. V tej seji je bila tudi podana interpelacija zaradi inkorporiranja Bosne in Hercegovine.

Srbija.

Srbski listi so doslej o škandalozni aferi kraljice Drage popolnoma molčali. Šele sedaj so zabeležili, da poroda ni pričakovati, sicer pa molče kakor grob. Tudi po ovinkih se nič pozitivnega ne da izvedeti. Oficijozno se zatrjuje, da vlada mej kraljem in kraljico tudi sedaj še najlepše soglasje in da je kralj najvnetejši zagovornik svoje soproge, ter da iz Petrograda še ni nobenega znamenja, iz katerega bi se moglo sklepati, da je ruski car nejevoljen. Vučičevo ministrstvo stoji trdno. O kaki krizi še govora ni. To kaže zlasti pomilostenje radikalnega kmetskega tribuna Ranka Tajsića. Ta od kmetov obožavani agitator, najhujši osebni sovražnik umrlega Milana, ki je bil zapleten v razne ustaje in še v vse procese radi veleizdajstva, ki je bil svoj čas obsojen na 20 let ječe in in v procesu radi zadnjega atentata na Milana celo na smrt, je živel zdaj več let v Črni gori. Prav v tem trenutku, ko je dinastija Obrenovičev v največji nevarnosti, je kralj pomilostil Tajsića in mu omogočil, da se more vrniti v domovino. To je dokaz, da se je kralj prav posebno približal radikalcem, kakor bi hotel iskati pri njih, ki vživajo zaupanje naroda, zaslombe zoper unanje uplive in nevarnosti.

Volitve v španski parlament.

Včeraj so se na Španskem vršile volitve v poslansko zbornico. Bile so, kakor je na Španskem običajno, silno viharne. V raznih mestih, zlasti v Kataloniji so se primerili tudi krvavi izgredi, in je bilo več oseb ubitih in ranjenih. Zlasti klerikalci, republičani in katalonski separatisti so se trudili, da bi dosegli kar mogoče mnogo mandatov. Izid volitev je baje ta, da je bilo izvoljenih 230 liberalcev, 70 klerikalcev,

meli so me pa napačno ter mi prinesli tapirja. Nekega dne sem zapazil na bregu jaguarja, zagrabim poleno ter zaženem vanj. Poleno mi je pa priletelo nazaj v čeljusti. Zadel sem namreč v kavčukovo drevo. Porabil sem ta neprijetni slučaj vsaj v toliko, da sem si potem iz drevesa izrezal nove galoše in eno radirko. Nekoč me je za vratom požgečkalo; odprl sem srajco ter našel kolibrijevo gnezdo. Tam, kjer se v Amazonas izliva reka Trompetas, smo si morali zamašiti ušesa. V Cayenne sem videl tiste, katere so Francozi poslali tja, kjer raste poper. Po noči so ceste razsvetljene z zapadnoindijskimi svetlini, ki jih privezujejo na nitko, kakor pri nas otroci majkebre. Visavis od Guyane je majhen otok, kjer je sedel Dreyfus. Na Jamajki mi je bil angleški guverner zelo hvaležen, ko sem mu podaril nekaj jamajkarskega rumca iz kavarne Pua. Kajti eksport je tako velik, da pravega rumca doma v Knigstonu že več let niso pili. Ko smo se bližali Kubi in Portoriki, je že od daleč tako dišalo, kakor če gredo cigararce domu. V Havani sem kupoval na trgu po pet havan za en krajcar. Tudi sam sem jih včasih trgal s tobakovega grmovja. Pa nekatere so bile še zelene, in od takih se lahko dobi grizo.

S Kube sem šel naravnost k Edisonu v Chicago. Edison je kadil smodko,

LISTEK.

Potovanje okrog sveta.

Na Ciril-Metodovem večeru predaval profesor Urh Kozlevčar.

(Konec.)

Odpluli smo potem proti Ameriki ter se srečno v Mehiki izkrcali v zalivu Tehuantepeškem. Med vožnjo smo srečali morsko kačo, okrog nje pa so plavale časniki-karske race. Morska kača ima ob gobcu grozne ščetine in posrečilo se mi je, ji jedno izdreti. Vjel sem tudi krasen morski klobuk, kateri je pa ravno sedaj pri Krejčem v popravi. Dalje smo nalezili različne morske polipe; ne vem pa, zakaj da se te nedolžne živalice tako imenujejo. Nekega dne se zbudimo, ter vsi prestrašeni zapazimo, da se okrog parnika sučejo velike morske hlače! Čim bolj hitro smo vozili, bolj so šle za nami. Nismo že vedeli, kaj bo iz tega. Kar naš krojač zapazi, da jim spredaj manjka knof. Razumljivo je torej, da hlače niso hotele naprej, kajti jeden dan za nami vozila se je ladija, na kateri je potovala angleška višja dekliska šola! Krojač je torej zlezal na jambor, ter popravil nedostatek, uporabljajoč zelen cvirn, ki je barvi morja še najbolj podoben. Komaj je bil gotov, so začele hlače vrtohla-

čiti in se čez par minut izgubile na horizontu! Dasi smo bili v Tihem oceanu, je bilo vendar po noči prav glasno, kajti celo noč so okrog ladije tulili morski volkovi. Včasih sem jih z okna polil z vodo, da bi bili tiho. Pa ni nič pomagalo. Vozili smo se tudi mimo otoka, katerega se korable pred par dnevi nazidale ravno do morske gladine. Zato je gledal iz morja mlaj z zastavami. Poleg mlaja pa je bil že nek Anglež nataknil angleško zastavo. V noči 12. oktobra smo se spodtaknili nad 95. meridianom ter tako vedeli, da smo v Tehuantepeškem zalivu. Drugi dan smo že bili v Mehiki. Mehika, to Vam je cela Meksika. Vsi ljudje so Meksikajnarji ali pa Indijanci. Rad bi bil doživel kako „indijanarco“, zato sem kupil lasso, tomahavk in konja, ter z 2 Indijancema odrinil severno na Rio grande, kjer so včasih živeli „Waldläuferji“. V samotnem gozdu sta mi drugi dan Indijanca obrnila žepe ter se dolgo prepirala, kateri me bo škalspiral. Naposled sta spoznala, da je moj škalspiral za Indijanca iz dobre hiše tako ali tako „prešebik“) ter sta me samo malo povaljala po tamkaj rastočih kaktusih. Gledal sem, da pridem do kakega mesta, kajti obleka mi je bila tako raztrgana, da se je tu in tam videla kar cela Meksika.

*) Gosp. prof. Kozlevčar je popolnoma plešast. Op. uredn.

15 klerikalnih disidentov, 18 liberalnih disidentov, 10 pristašev Romerovih, 15 republikancev, 6 karlistov, 10 narodnih unionistov, 4 Katalonski separatisti, 21 neodvisnih poslancev različnih barv in 1 socialni demokrat.

Dopisi.

Iz dobrowske fare, 20. maja 1901. Ali ste videli kedaj, gospod urednik, ležati v cestnem jarku kapelana s 16 devicami? Pretresljiv in ganljiv prizor, vreden, da bi se ga uvekovečilo. In ta neprijetno prijetna nezgoda se je pripetila našemu kaplanu Janezu Meršolu, ko je šel pred dvema letoma kmalu potem, ko je osnoval tukajšno „Marijino društvo“ z deputacijo 16 devic v Horjul, da obišče in si ogleda tamošnje device. Toda nesreča nikoli ne počiva, ali pa to tudi Bogu ni bilo dopadljivo, skratka kočijaž, konji in voz, vse se je preobrnilo v cestni jarek. To je bilo stokanja in vzdihovanja in Bog ve, kako se je počutil naš gospod kapelan pod tem sladkim bremenom! Polomile so se tudi ročice pri vozu, toda mrtev ni ostal nobeden na bojišču.

Ta kapelan je že tretje leto pri nas, in dasi vsa fara želi, da bi se ga iznebila, se ga ni mogoče iznebiti. Trudil se je tudi pri nas, da bi osnoval svoj konsum, pa je vsled zavednosti naših ljudij prav sijajno pogorel. O tistega časa pa ga prav vedno zapuščala božja milost. Za svoje grehe pa je bil očitno kaznovan dan Vnebohoda. Za popoldne pred litanijami je bilo oznanjeno branje šmarnic. Pa kaj njega briga tako oznanilo! Šel je na prižnico in si privoščil par jako uglednih mož naše fare, ki ne dovolijo svojim hčeram, da bi se vpisale v kapelanovo društvo. Saj bi jih pa imel kapelan potem tudi v popolni svoji oblasti! Klical bi jih k sebi, kadar bi se mu zljubilo! Sicer pa imajo baš sedaj dekleta na polji dosti opravkov, katere bi se vsled neprestane molitve zanemarili. Boje se pa ti očetje tudi pohujšanja, saj v taci družtvih je zato prilike dovolj, ker se teh „pobožnosti“ vdeležujejo tudi fantje. Kapelan je na prižnici nad temi čisto pametno mislečimi očeti tako divje rohnel, da se je to zdelo tudi našemu gospodu župniku dovelj ter da je kapelanu v sredi njegovega govora prestrigel besedo v največjo radost in zadoščenje faranov. Tako gre seme, ki ga sejata Missia in Jeglič v vedno bujnejše cvetje in radovedni smo, kakov konec bo vse to imelo.

Iz premiške fare na Notranjskem, 20. maja. G. župnik Križaj je odšel z Mino s Prema na dan sv. Jurija, in sicer ponoči, boječ se menda, da bi podnevi ne imel preveč častnega spremstva. Uboge premske ovčice, vaš pastir Miklavž vas je zapustil. Ostal vam je pa za pastirja „ta lepi“ Francelj Zega. Ta je mož: Kako tolmačijo brumne duše njegove nauke, se je pokazalo dne 11. maja pri deželnem sodišču v Ljubljani, kjer

držal noge na mizi, ter mi na vsa vprašanja skozi zobe odgovarjal: „yes“. Čez kakih deset minut pa je pritnil genijalni mož na gumb in naenkrat sem sedel v neki veži, kjer je bilo zapisano: „Če se mi ne poberete takoj iz hiše, Vas dam galvanoplastično preteptati!“ To je njegova najnovejša iznajdba, ki mi je tako imponirala, da sem šel v New Yorku-u v redakcijo „New-York Herald“, da bi stvar priobčlil. Ker me pa niso razumeli, so me vrgli iz 27. nadstropja na cesto. K sreči sem pravočasno razpel svojo marelo in se tako čisto počasi doli pripeljal. Ko sem pa sedel spodaj na asfaltu, je zraven mene že stal ilustrator dunajskega „Extrablatta“. Obenem so pa iz hiše na mene planili trije uredniki ter me vlekli zopet gor. Tam so mi plačali 500 dolarjev, da sem jim povedal, kako da je bilo po poti in kaj da sem ta čas mislil. Rekli so mi tudi, da hočejo vzeti celo cesto v najem in postaviti tribune, če se pustim še enkrat doli zagnati. Obetali so mi polovico čistega dobička. V svoji znani skromnosti sem pa odklonil ponudbo.

Na to sem se vkrcal na ladijo „Gondelwilli“, da se popeljem v Hamburg. Pri Novi Fundlandiji nas je čakalo vse polno neufundländerjev, ki so ladjo aportirali. Ko smo bili zopet v vodi, smo tudi kmali dospeli v Hamburg in nekoliko dni pozneje sem bil zopet v Guatemali — pardon — v Avstriji.

so bili njegovi podrepani kaznovani. Kakor je „Slovenski Narod“ poročal, so dne 12. decembra 1900, po državnozbornski volitvi, napadli tukajšnji klerikalci mirne svoje sozupljane naprednjake, ulomili pri tisti priliki vrata neke gostilne in sploh uganjali surovosti, katerih bi se moral sramovati vsak človek. Za to junaštvo bilo je dne 11. t. m. pri deželnem sodišču v Ljubljani obsojenih 9 kaplanovih pristašev in so dobili po tri in po dva meseca, odnosno po 6 tednov zapora. G. kaplan Zega položite roko na srce, pokličite Šusteršičevega „sv. duha“ in zahvalite zagovornika Vaših „primojdaševcev“, dr. Brejca, da jih je tako „fajn ven izrezal“. Mislili ste g. Zega, da bodo Vaši pristaši oproščeni, a sedaj vidite, da je tudi za ljudi Vaše baže še „roka pravice“ na tem pregrešnem svetu. No, pa kdo bi rekel g. kaplan — pardon župni upravitelj, da ste Vi pregrešni?! Jediní greh, ki Vam ga odkrito očitamo, je ta, da kakor obiskujete poštno upraviteljico radi, pošpete v liberalne časopise in pozabljate čez liberalce. Pri Vas menda nekdo ni dobil odveze, ker se ni hotel odpovedati „Rodoljubu“, kateri po zasluženju križa vse žlindrovce. Zakaj ste dne 4. maja t. l. v Čeljah podili mater z jokajočim detetom, katero je prinesla k upeljevanju, iz cerkve? Kristus je rekel: „Pustite male k meni“. Ali ste Vi njegov namestnik? Ste namestnik župnikov, ali fajmošter še niste, akopram ste nagnali nekatere, da so šli prosit k škofu za Vas. Mogoče je, da avanzirate, vsaj nekaj zaslug že imate. Pridobite si jih pa tudi še lahko, vsaj ste še mlad in „fejst fant“. Agitirajte znate vrlo dobro, ljudi „farbate“ izvrstno, jeziček imate namazan in ni Vam do tega, da trdite kaj tacega, kar nije resnici v obraz. Kaj ni to izborna kvalifikacija. Kaj ne, na tem svetu je „lušno“, zato ste slekli redovniško obleko in prišli delat zgago na Prem. Pravijo, da se Zega rad krega. Mi pa ne verujemo, da bi bili Vi tak človek. Imajo Vas vsi tercijalci in vse tercijalke rade, kajti imate na prižnici dobro „štimo“ in radi zahajate v hiše Brkinov. Napravili ste konsum, kateremu načeljuje oproda Šmaj, ali kakor se je sam imenoval „soseskin Janez“. Sedaj silite ljudstvo v zadržgo. Nekateri pravijo, da boste vozili kmalu blago v Trnovo nazaj, ker je za Brkine „prefajn“ in se preveč proda. Mi Vam tega ne želimo, kajti bilo bi Vaše slave prekmalu konec. Kaj bi tudi začela Mumčevka, katero ste srečno ujeli v klerikalno mrežo. Kdo bi Vam potem kuhaj južino — kaj, prijatelj Francelj? Konsum ima toraj že ob porodu jetiko. O jerum, jerum! Srečna fara, da ima tako skrbnega pastirja! Dosegli ste, da je nastalo sovraštvo med župljani. Pripoveduje se, da so v Vaši stranki ljudje, ki so v Reki prodajali kamenje mesto sena, in doma z voza jemali ptuje seno in ga nosili na svojo ožer. Mi ne verjamemo (ghm...!), da bi imeli take „poštenjakoviče“ v svoji sredi. Živo „pratiko“ imate, naj Vam ista kaj pove. Kaj pa č'te še, srce zlato, al' č'te suho al' rajš frišno „prato“?! Mi Vam vse privoščimo. Najbolje za Vas bi pa bilo, da greste zopet v samostan in tamkaj premišlujete o tem „ferdirbanem“ svetu, ki nosi toliko korajžnih liberalcev, kateri se Vas ne boje; pa imajo vendar usmiljenje z Vašimi vrli-nami. Povemo Vam še: Kadar se bo Schuster-heilschutz z žlindro še tako „auscajhu“, kakor se je na Dunaju, mu vpošljemo tudi mi svojo podrepanico — pardon — zaupnico, in o rimski bogovi! — Bucek bo rešen! Vi g. Zega, ste pustili liberalcem (pa ne vsem) bero, ker Vas je bilo strah iti v take hiše. Kristus se je pa povabil Caheju v goste. Ali ni vera ista, kakor je bila? Seveda z duhovniki se časi spreminjajo — ali pa narobe. Mi pa ostanemo, kakor smo b'li, jednega srca, jedne krvi, in trdni liberalci vsi, dokler se ne bomo spet oglasili, če g. Zega to želi. Kara-Fajgelni.

Iz Maribora, 20. maja. K zadnjemu poročilu o tukajšnjem letnem zborovanju „südmärke“ zdi se nam potrebno omeniti tudi raznih govorov pri tej priliki, iz katerih se lahko razvidi, kam meri vse delovanje tega društva. Najprej je predsednik razveselil navzoče s poročilom, da sta „südmärke“ kakor tudi „nemški Sülferein“ v pretečenem letu oba znatno naza-dovala. Na to se je zapisničarica ženske podružnice zahvalila glavnemu vodstvu za dar 500 K, katere je isto poslalo za posredovanje službam nemškemu poslom, to se reče po naše: za preganjanje slovenskih

služkinj... Zapisnikar moške podružnice pretakal je solze radi neznanega števila členov v nemškem Mariboru, kateri šteje čez 24 000 prebivalcev (med katerimi je pa polovica Slovencev) in ima komaj 281 členov. Potem je tožil, da vse posredovanje in prizadevanje „südmärke“ za pridobitev nemških učencev za razne obrti ni imelo zaželjenega uspeha ter se množijo tožbe, da z vednim dohajanjem slovenskih učencev se širi slovenska in ginjeva nemška obrt. Potrebno je torej, da glavno vodstvo obrača na posredovanje službam nemškemu učencem največjo pozornost ter se vse podružnice naprosijo, da naznanjajo za kakšno obrt pripravne nemške dečke. — Iz poročila zapisničarjevega je nadalje razvidno, da je isto izdalo v preteklem letu za nemško dijaško kuhinjo 4419 K 90 vin, ter je dobilo 34 srednješolcev tamkaj brezplačno hrano. Nekaterim dijakom preskrbelo so se tudi stanovanja in se je plačala šolnina. Enemu dijaku vinorejske šole preskrbel se je štipendij, več kmečkih posestnikov v okolici (saj v okolici ni nemških kmetov!), kakor tudi več nemških (?) obrtnikov dobilo je na predlog podružnice od glavnega vodstva podpore. (Tako delajo Nemci.) Neki dr. Fleischhacker iz Gradca tožil je o slabih časih ter izrekal željo, da bi za društvo in Nemce prišli vendar enkrat boljši časi. Želel je društvu spomlad, pa brez mrzov v maju, kateri bi lahko vse nade Nemcev uničil. Gospodarski (in ne narodni?) boj — pravi govornik dalje — kateri se bije že toliko let ob mejah, stal je že mnogo žrtve in nasprotniki še ta boj vedno nadaljujejo, in sicer s sredstvi, katerih se Nemci ne morejo in ne smejo posluževati. (Kako pošteno!) Vse pripovedovanje, da so Slovenci tlačeni, je velika laž. (Gospod Fleischhacker, ki še slovenski niti ne zna, mora to vedeti!) Kako bi bilo drugače mogoče — pravi isti — da se slovensko kmečko ljudstvo obrača na nemške poslance, da zastopajo njih interese, ker nima do slovenskih poslancev zaupanja! (Zato, ker po nazorih dra. Fleischhackerja Slovenci na svojih uradnih mestih niso tlačeni, obrača se slovensko kmečko ljudstvo na nemške poslance! To je že preneumno! Učeni g. dr. Fleischhacker naj nam pove le en slučaj, v katerem se je slovensko kmečko ljudstvo obrnilo na nemške poslance, ker ni zaupalo svojim slovenskim poslancem!) — Nadalje je rekel govornik: Radi pravicoljubja in poštenosti Nemcev uspevajo vkljub temu slovenska društva in Slovenci prese-gajo v narodni požrtvovalnosti daleč Nemce! — Torej narodna požrtvovalnost in ne pravicoljubje in poštenost Nemcev je vzrok, da naša društva napredujejo. Dr. Fleischhacker pravil se je potem na slovenske delavce, kateri prihajajo trumoma v nemške kraje, in katerih ni mogoče vseh ponemčiti, se jezil nad Nemci, da sprejemajo v službo slovenske posle ter pravil, da silijo Slovenci posebno v majhno obrt, kjer razdirajo gotovo nemško posest. (Zares strašno!) Končno je govornik povdarjal, da bi Nemci tudi nasproti svojim trgovcem morali pokazati več narodnega egoizma in priporočal ustanovljenje nemških otročjih vrtcev za slovenske otroke in nemških ljudskih knjižnic za slovenske kmete in pred kratkim osnovano „südmärische Volksbank“. Opozarjal je na veliko važnost prvih in graja veliko mlačnost nasproti zadnji, za katero se skoraj nihče ne zanima. Vse navzoče je pozivljaval k složnemu delovanju, češ, da bode „südmärke“ to, kar bi morala biti: močen jez za nemški narod proti lahonstvu in slovenstvu! — Ti govori so za nas poučni in zato opozarjamo nanje vse rodoljube.

Neugodno poročilo o uspehih „südmärke“ napravilo je na vse navzoče žalosten utis, in da se duhovi malo razvedrijo, zapel je po končanem poročilu kvintet korostko pesen: „i sig šon, i wass šon, tu host mi niks gern“. Ako so s to pesnijo merili na nas, imeli so prav, kajti odkrito povedano, mi Slovenci „südmärke“, ki dela na naš pogin, prav nič radi nimamo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 21. maja.

— Hrvatsko-slovenski klub in Šusteršičev klub. „Slavishe Correspondenz“

javlja, da je Šusteršičev klub po poročilu viteza Berkša sprejel predlog, da se za Hrvatsko-slovenski klub in za slovansko-središče ustanovi skupna parlamentarna komisija.

— Obrekovanje slovenskega naroda. Šusteršičev vneti zagovornik, dunajski „Vaterland“, se dela silno veselega, da se dr. Šusteršič ni odpovedal mandatu. To je naposled stvar ukusa, in če ima „Vaterland“ svoje dopadanje nad dr. Šusteršičem, mu tega mi ne bomo kvarili. Šusteršič je vzlic temu politično mrtev človek, in če bi se drznil v parlamentu usta odpreti, bi se o tem sam prepričal. Impertinentno pa je, da se upa „Vaterland“ naročene zaupnice fajmoštrov in kaplanov predstavljati kot izraz ljudskega mnenja. Naš narod ječi sicer že stoletja v klerikalni sužnosti, in klerikalci so narod pokvarili kolikor so mogli, ali čuta za poštenje mu vendar niso mogli vzeti. Ako naši klerikalci, ako tisti duhovniki, ki so poslali Šusteršiču zaupnice, nimajo nič časti v sebi, ako so se ti čutili poklicane, da so z zaupnicami in s propovedmi odobraval sleparijo z žlindro in s tem posvedočili svojo moralno inferiornost, zato vendar ne gre tega predstavljati kot izraz ljudskega mišljenja. To je naravnost podlo obrekovanje slovenskega naroda, proti kateremu se mora odločno protestirati. Slovenski narod, kolikor ga pozna aféro z žlindro, obsoja sleparijo z žlindro in se s studom odvrča od tistih moralnično propadlih elementov, ki to sleparijo še javno odobravajo in hvalisajo.

— Shod v Gorjah. V nedeljo je bil v Gorjah shod, na katerem sta govorila gg. Pogačnik in Ažman. Oba ta gospoda spadata mej najnedolžnejše slovenske politike, in tudi kar sta povedala na shodu, je bilo tako nedolžno, da bi se človek kar zjokal naj njima. Konstatujemo samo dveje: 1. g. Pogačnik je povedal, da v Šusteršičevi manipulaciji z žlindro ne vidi nič ne-honetnega, kar je za c. k. rezervnega častnika vsekako več kakor samo čudno; 2. g. Ažman je naznanil, da ne bo več kandidoval v dež. zbor „radi obnašanja liberalcev“ in je priporočal, naj se mesto njega pošlje v dež. zbor g. Pogačnik, o katerem meni, da bo „obnašanje liberalcev“ lažje prenašal, kakor g. Ažman. Naposled je še mali Evgen Lampe vezal otrobe. Nekateri volilci so mu izkazali čast, da so mu ugovarjali. Tega Evgen Lampe pač ni vreden!

— Občni zbor kmetijske družbe. Letošnji redni občni zbor kmetijske družbe kranjske bo dne 20. junija. Kmalu potem pa se skliče izreden občni zbor, ki se bode posvetoval samo o premembi društvenih pravil.

— „Slovenska Matica“ in Hrvati. „Hrvatsko Pravo“ od 18. t. m. simpatično pozdravlja predlog „Ljubljanskega Zvona“ o vzajemnosti med našo in hrvatsko „Matico“ ter priporoča, da bi ta predlog uvaževali v Zagrebu in v Ljubljani.

— Odkuril jo je! Naravnost škandalozen slučaj se je primeril danes zjutraj. Neki duhovnik je ob 6. zjutraj najel fижakarja, da ga pelje do mostu pod Šmarno goro. Zjedinila sta se, da plača duhovnik 3 K in mitnico. Ko je fижaker pripeljal dotičnega duhovnika do mostu, mu je duhovnik naročil, naj ga pelje dalje v Šmartno pod Šmarno goro. Fижaker je to storil. V Šmartnem je šel duhovnik v farovž, fижakerju pa je velel, naj ga počaka. Fижaker je čakal celo uro, potem pa se je pustil duhovnik peljati v Ljubljano. Fижaker je seveda zahteval primerne plačila; zahteval je 7 K, kar nikakor ni pretirano, saj ni peljal duhovnika samo do mostu, kakor je bilo dogovorjeno, ampak še naprej v Šmartno, je tam čakal in duhovnika zopet v mesto nazaj peljal. Na celem svetu ga ni fижakerja, ki bi tako vožnjo za 3 K napravil. Toda dotični duhovnik nikakor ni hotel več dati, kakor 3 krone. Ko se je fижaker naveličal prerakanja, je zapeljal voz na svoje stajališče v „Zvezdi“ in šel iskat redarja, da bi ali posredoval ali pa duhovnika aretiral. Toda komaj je fижaker pokazal duhovniku hrbet, jo je ta urnih krač odkuril in fижakerju ušel z zaslužkom! Žlindra tu, žlindra tam!

— „Učiteljski Tovarš“, ki se tiska sedaj v „Narodni tiskarni“, ker je Miličeva tiskarna prešla v klerikalne roke, ima v šte. 15. naslednjo vsebino: Vspored XIII. glavne skupščine. — Na Bled! — Iz mojega potovanja. — Ljudstvu izobrazbe! —

Jako praktično na potovanju. (2638-6)
Ne pogrešljivo po kratki uporabi.
Preskušeno po zdravstvenih oblastvih.
Sričevalo Dunaj, 3. julija 1907.
Kalodont
neobhodno potrebna
zobna Crème.
Dobro sredstvo za snaženje zob ne sme imeti debeloznatih tvarin, ki škripljejo med zobmi in razprskajo email, kakor je to običajno pri mnogih zobnih praških. Za racionalno varovanje zob se je že več let uvedeni Kalodont najbolje izkazal, ker vzdržuje zobe, ne da bi jih kaj poškodoval) čiste, bele in zdrave.

Umrli so v Ljubljani:
Dne 19. maja: Jera Aškerc, usmiljenka, 30 let, Radeškega ceste št. 11, jetika. — Ivan Javornik, 76 let, Kladezne ulice št. 17, vnetje hrbtnjace.

Meteorološko poročilo.
Vilina nad morjem 806.2 m. Srednji srčni tlak 736.0 mm.

Maj	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mojra v 24 urah
20	8. zvečer	739.1	16.2	sr. zahod	pol. oblak.	0.4 mm.
21	7. jutraj	741.0	11.1	sl. sever	megla	
	2. popol.	740.6	20.5	sr. jug	pol. oblak.	

Srednja včerašnja temperatura 16.1°, normale: 14.6°. Sinoči se je močno bliskalo.

Dunajska borza
dne 21. maja 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.55
Skupni državni dolg v srebru	98.10
Avstrijska zlata rent	117.85
Avstrijska krona rent 4%	97.25
Ogrska zlata rent 4%	117.40
Ogrska krona rent 4%	92.95
Avstro-ogrski bančni delnice	1673
Kreditne delnice	890.25
London vista	240.42 1/2
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.47 1/2
20 mark	23.50
20 frankov	19.09
Italijanski bankovci	90.50
C. kr. cekini	11.33

Bicikelj
najnovejši model, malo rabljen, popolnoma kakor nov, močan in z lahkim gonom
(1080-2) prodaja po nizki ceni
Oroslov Fugina, Ljubljana
Kolizej, III. nadstrop.

Knjigovodja
zanesljiv, spreten in učen v
(1075) delu, se sprejme v
valjičnem mlinu v Kranji.

!Veliko denarja!
do 1000 kron na mesec
lahko pošteno zaslužijo osebe vsakega stanu — (tudi kot postranski zaslužek).
Več se izve pod „Recl 118“ po anonimi pisarni E. Kristoffik, Innsbruck. Poštno predalo 36. (847-9)

Za večjo trgovino z žitom, deželnimi pridelki in špecerijsko robo išče se spreten poslovodja

z zadostno prakso. Pravilno znanje slovenščine in nemščine, kakor tudi uporabljivost za pisarniško delo, neobhodno potrebno. — Plača po dogovoru. (1090-1)
Pismene ponudbe z natančnim opisom dosedanjega službovanja in s priporočili (eventualno tudi s sliko) je vložiti pod šifro „M.“ pri upravnistvu „Slov. Naroda“.

Spretni, solidni potovalne uradniki (akviziterje)
za vse zavarovalne stroke vsprejme proti vsaki proviziji, sčasoma tudi s stalno plačo tukajšnji glavni zastop stare, na Kranjskem že dolgo poslujoče tuzemske zavarovalnice Lastnoročno pisane ponudbe naj se pošilja pod: „akviziter 25“ upravnistvu „Slov. Naroda“. (1026-3)

Pekarija
v zelo živahnem obrtniškem trgu, se pod ugodnimi pogoji da v najem. Prednost ima dvojica brez otrok.
Kje? pove iz prijaznosti upravnistvo „Slov. Naroda“. (1046-3)

S. Goldschmidt & sin
tovarna štedilnih ognjišč
Wels, Gornje Avstrijsko.

Prenosilna štedilna ognjišča v navadni opremljeni, kakor tudi z emailom, porcelanom, s majolično opazbo, za hišna gospodinjstva, ekonomije, gostilne in zavode. — Dobivajo se lahko po vsaki renomirani trgovini z železnino. — Kjer ni zastopa, se naravnost pošilja. (923-14)

Zrebanje nepreklicno
dne 25. junija 1901.
Concordia-srečke
à 1 krono

Za pomladno in poletno dōbo
priporočam gospodarjem in kmetovalcem kakor tudi raznim podjetnikom svojo veliko zalogo potrebščin za stavbe: portland in roman cement, železo za vezl, storje, traverze, železniške šine, okrove za vrata in okna, trombe, cevi za vode, štedilnike (Sparherde).
Potem poljedelske stroje: slamožetnice, gepeljne, mlatilnice, fino izdelane močne pluge, stroje za posenjanje smetane, stiskalnice za sadje, najnovejšo trombo za gnojnice, in drugo potrebno orodje za poljedelstvo.
Razno orodje za kovače, ključavničarje in mizarje.
Nagrobne križe, vilite kotle, jeklo za svedre, tehnične in uteže, kakor veliko izber v kuhinjski opravi itd. po jako nizkih cenah.

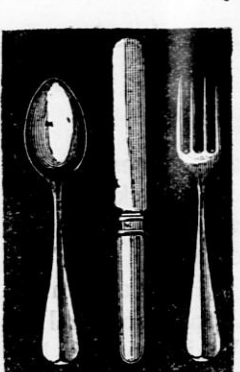
Fran Stupica,
trgovina z železnino in špecerijskim blagom.
Ljubljana,
Marija Terezije cesta št. 1, poleg gostilne Figovec.

Ivan Kordik v Ljubljani
trgovina z galanterijskim blagom
Prešernove (Slonove) ulice št. 10-14
priporoča svojo veliko zalogo
jedilnih in kuhinjskih potrebščin
— iz alpake in alpaka-srebra. —

Predmeti iz alpake (trpežne bele kovine) veljajo: (1043-3)

1 tuc. žlic, navadnih gld.	4.40,	težkih gld.	5.50
1 » » za kavo » 2.20,	» » » » 2.60		
1 » » nožev ali vilic » 6.—,			
Jedna velika žlica za mleko gld.	—80,	za juho gld.	2.—
Noži in vilice z roženim, koščenim ali trdolesnim ročajem:			
12 parov navadnih	od gld. 1.80 do gld. 3.—		
12 » » boljših	» » 3.50 » » 7.50		
Svečniki iz alpake visoki	21	24	2 1/2 cm
	gld. 2.—	2.30	2.60

Paper vestas, najboljše užigalice (svečice), goré skoraj 5 minut, in niso dražje od navadnih užigalic.

Velika zaloga (101-38)
Styria, francoskih Peugeot, Austria-koles.
pristnih Jos. Reithoffer sinov
Pneumatik
katere nudim po isti ceni, kakor tovarna.

Pristne švicarske žepne ure, budilke, stenske ure, verižice, prstane itd. itd. Namizne oprave (Besteck).

Najboljši šivalni stroji.
Najnižje cene in jamstvo!
Z vsem spoštovanjem
Fr. Čuden,
urar in trgovec, na Mestnem trgu št. 25, nasproti rotovža.
Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Mehanična delavnica: Ribji trg, blizu prodajalnice. Popravila sprejemajo se v prodajalnici in v delavnici.

Mladega
trgovskega pomočnika
vsprejme do 15. junija 1901
Anton Sadnek
trgovec v Senožečah.
(1091-1)

Prodajalnica
v Medenih ulicah na vogalu
se s 1. avgustom za 600 K odda.
(1076-2) V. Elsner.

Stanovanje
v I. nadstropju s 5 sobami in pritiklinami na Turjaškem trgu št. 8 se odda s 1. avgustom t. l.
Več v upravnistvu „Slov. Naroda“ ali pa pri ravnateljstvu mestnega užitniškega zakupa na Dunajski cesti št. 31. (1067-2)

Lepo stanovanje
s 4 sobami, 1 kabinetom, kopalno sobo in z električno razsvetljavo ter pritliklami in majhna prodajalnica z majhnim stanovanjem, ali brez istega, se odda s 1. avgustom na Resseljevi cesti št. 7.
Več se izve v Slomškovi ulici št. 15. (1077-3)

Odvetniškega
koncipijenta
vsprejme
dr. Josip Furlan, advokat
v Ljubljani.
Ges. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda
veljaven od dne 1. maja 1901. leta.
Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inmost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Ausse, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc čez Amstetten na Dunaj. — Ob 7. uri 5 m jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inmost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inmost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling, v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inmost, Monakovo. — Proga v Novo mesto in v Kčeve. Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m jutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m zvečer. — Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m jutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inmost, Franzensfeste, Solnograda, Lince, Steyra, Ausseca, Ljubna, Celovca, Beljaka. Ob 7. uri 12 m jutraj osebni vlak z Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovice, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inmosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakova, Inmosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz Novoga mesta in Kčeve. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m jutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob 8. uri 48 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m in ob 10. uri 25 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (4)

Dobre cenene ure
s 3letnim pismenim jamstvom
razpošilja zasebnikom
HANNS KONRAD
tovarna za ure in eksportna hiša zlatin
Most (Brüx) Češko.
Dobra nikelnasta remontoarka gld. 3.75
Prava srebrna remontoarka » 5.80
Prava srebrna verižica » 1.20
Nikelnasti budilec » 1.95
Moja trdnja je odklopana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in tisoč priznanih pism. (2611-45)
Illustrirani katalog zastoj in poštne prosto.

Fino vino v steklenicah, Kulmbaško pivo v steklenicah, konjak, brinjevec, slivovko, Klauerjev „Triglav“
priporoča (12-114)
Edmund Kavčič
v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti pošte

Krepilna hrana
Tropon
slast obujajoča in izredno tečna je podlaga za: (741-13)
Tropon-suhor, Tropon-cakes
Tropon-čokolado, Tropon-cacao, Tropon-otročjo moko.
Tropon-beljakovo moko kot primes k jedilom za zdrave in okrevajoče.
Kuharska knjiga „Moderna krepilna kuhinja“ brezplačno in franko.
Dobiva se povsod ako ne, naznanja najbližnje prodajališče
Avstr.-ogr. Tropon-tovarna
Dunaj, VIII/1, Kochgasse 3.